

Kommunstyrelsen delegationsordning

Antagen av kommunstyrelsen 2019-12-03 § XXX (19KS493)

Allmänt om delegation

Kommunfullmäktige har beslutat om olika nämndernas ansvarsområde genom reglementen. Reglementena bestämmer vilka typer av beslut som respektive nämnd är behörig att ta beslut om. Av praktiska skäl är det inte rimligt att alla beslut ska fattas av respektive nämnd. Därför finns det bestämmelser i kommunallagen som ger möjligheten för nämnderna att delegera beslutanderätten för vissa beslut. En delegationsordning innehåller sådana beslut om delegering av ärendetyper. Den här delegationsordningen beskriver kommunstyrelsens delegationsordning. Delegaten fattar beslut på nämndens vägnar. Det betyder att nämnden själv är ansvarig för de beslut som har tagits av någon annan genom delegation.

När det gäller delegationsbeslut avses alltså beslut i kommunallagens mening. Anställda i en kommun har, enkelt uttryckt, ingen egen beslutanderätt – om det inte framgår av annan lag eller författning. I dessa sammanhang avses då inte beslut i kommunallagens mening.

Enligt 6 kap. 37 § kommunallagen (nedan KL) får nämnden besluta att uppdra åt presidiet, ett utskott, en ledamot eller en ersättare att besluta på nämndens vägnar. Detta får avse ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Delegering av

beslutanderätt får också, enligt 7 kap. 6 § KL, meddelas anställd hos kommunen. Detta innebär att delegation inte kan ske till en konsult eller annan uppdragstagare – inte heller åt någon anställd i ett kommunalt bolag. Däremot behöver den anställda inte tillhöra nämndens egen förvaltning/verksamhet.

Nämnden kan också uppdrag åt nämndens förvaltningschef att inom ramen för nämndens verksamhetsområde fatta beslut och samtidigt meddela att förvaltningschefen får vidaredelegera sin beslutanderätt. Detta framgår av 7 kap. 7 § KL.

Beslut av rent förberedande och verkställande art

Möjligheterna till delegering avser *kommunalrättsliga* beslut. Ett sådant beslut kännetecknas av att det föreligger alternativa lösningar och att beslutsfattaren måste göra vissa överväganden eller bedömningar. Beslut som inte innehåller dessa moment brukar kallas för beslut av rent förberedande eller verkställande art. Sådana beslut ankommer på den anställda utan särskild delegering. I rättspraxis har Högsta förvaltningsdomstolen slagit fast att utrymmet för vad som är rent verkställande eller förberedande ska tolkas restriktivt. I HFD 2011 ref. 7 ansågs ett beslut om *klassindelning* innehålla sådana självständiga moment att det inte kunde anses vara ett beslut av rent verkställande karaktär. Beslutet hade fattats av skolans rektor. Restriktiviteten ligger i den historiska kontexten att det är de politiskt förtroendevalda som fattar alla beslut.

Exempel på beslut av rent förberedande eller verkställande art är debitering av en fastställd taxa och tilldelning av

daghemsplats enligt en fastslagen turordningsprincip samt att det inte finns utrymme för självständig bedömning. Vid debitering av en fastställd taxa verkställer den anställde ett redan fattat kommunalrättsligt beslut: nämligen fullmäktiges beslut att anta taxan.

Delegation och fullmaktsförhållanden

Ett beslut med stöd av delegation eller en åtgärd som en anställd vidtar inom ramen för en fullmakt är två olika saker. Det förra är en offentligrättslig åtgärd och den senare en civilrättslig åtgärd. En delegat har organställning. Detta innebär att den anställde som fattar ett beslut med stöd av kommunstyrelsens delegationsordning uppträder som kommunstyrelsen. En fullmäktig och dennes agerande begränsas till civilrättsliga mellanhavanden. Det kan förvisso vara ett delegationsbeslut att utfärda en fullmakt till en anställd. Men den anställde uppträder då inte som delegat utan som fullmäktig.

Även om det inte finns en uttrycklig delegation till en anställd kan kommunen bli bunden av rättshandlingar (exempelvis avtal om köp) som den anställde vidtar på ett civilrättsligt sätt. En ställningsfullmakt innebär att en anställd till följd av sitt anställningsavtal enligt lag eller sedvänja har en viss behörighet att handla på huvudmannens vägar. Ett butiksbiträde kan givetvis sälja livsmedlet som finns i butiken men givetvis inte butiken som sådan. Fastighetsägaren kan givetvis sälja fastigheten men kan inte sälja livsmedlet i matvarubutiken. Inom kommunal förvaltning går det inte med större precision säga hur långt betydelsen av lag eller sedvänja sträcker sig. Ställningsfullmakten används därför främst vid

rutinbetonade ärenden och där den anställde regelmässigt ingår vissa typer av avtal eller om det tidigare har ingåtts liknande avtal.

Vad kan inte delegeras?

Det är inte allt som får delegeras. Av 6 kap. 38 § KL framgår vilken typ av ärenden som inte får delegeras (delegationsförbud). Det avser uteslutande fem olika typer av ärenden:

1. Ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet
2. Framställningar eller yttranden till fullmäktige, liksom yttranden med anledning av att beslut av nämndens i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats
3. Ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.
4. Ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller
5. Ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Syftet med delegationsförbud i dessa ärendetyper är att de

förtroendevalda ska bibehålla sitt övergripande ansvar för nämndens verksamhetsområde.

Anmälningsskyldighet

Huvudregeln är att alla delegationsbeslut ska anmälas till kommunstyrelsen. Det är den som fattat delegationsbeslutet som ansvarar för att beslutet anmäls till kommunstyrelsen. I vissa fall kan kommunstyrelsen bestämma att vissa beslut inte behöver anmälas. En förutsättning är dock att dessa delegationsbeslut protokollföras särskilt, om beslutet får överklagas enligt 13 kap (laglighetsprövning). De beslut som tas upp i denna delegationsordning ska anmälas, om inget annat särskilt anges under respektive beslutspunkt.

Laglighetsprövning

Ett delegationsbeslut kan överklagas, laglighetsprövas, på samma sätt som de beslut som fattats av kommunstyrelsen. Det är därför viktigt att delegationsbesluten anmäls, vilket innebär att överklagandetiden börjar löpa. Överklagandetiden är tre veckor från den dag då det tillkännagavs på kommunens anslagstavla att protokollet över beslutet justerats. När beslut av kommunstyrelsen, eller ett delegationsbeslut, överklagas är det inte, något förenklat, en prövning i själva sakfrågan – dvs. om beslutet som är fattat är lämpligt eller skäligt. Domstolen begränsad i sin prövning och kan endast pröva om beslutet kommit till på ett lagligt sätt, om det är kompetensöverskridande, om beslutet är fattat av ett felaktigt organ eller om beslutet annars strider mot lag eller författning. Domstolen kan endast upphäva

beslutet och kan inte ersätta det med något annat beslut. Laglighetsprövningen är en form av medborgartalan och ska säkerställa att det kommunala självstyret utövas på ett lagenligt sätt. Av denna anledning tillkommer besvärsrätten enbart kommunmedlemmar.

Ett överklagande ska lämnas in till allmän förvaltningsdomstol (Förvaltningsrätten i Falun) och inte till kommunen. Många överklaganden skickas däremot till kommunen av den klagande. Överklagan skickas då vidare till förvaltningsrätten tillsammans med protokollsutdrag gällande det överklagade ärendet och protokollets första sidor - som visar när sammanträdet genomfördes, att justering har skett och vilka som var närvarande. Förvaltningsrätten kommer sedan att skicka ärendet till kommunen för yttrande. Den som överklagar beslutet ska i överklagan skriva vilket beslut som överklagas och vilka fel som borde leda till att beslutet upphävs.

Om överklagandet inkommit försent

Om en överklagan inkommit för sent till kommunen ska det ändå skickas till förvaltningsrätten. Anledningen är att förvaltningsrätten prövar om beslutet kommit in i rätt tid och avgör om överklagandet ska avvisas eller inte. I samband med att överklagan skickas till förvaltningsrätten kan ett yttrande med fördel upprättas där kommunen gör gällande att beslutet ska avvisas eftersom det inkommit försent.

Yttranden till domstol i anledning av överklagan

Om ett beslut av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen överklagas är det kommunstyrelsen i sin helhet som ska avge ett yttrande till domstolen. Detta framgår av 6 kap. 38 § 2 p.

KL. Om det istället är ett delegationsbeslut som överklagas kan ett formellt yttrande avges på tjänstemannanivå genom att denna rätt har delegerats från kommunstyrelsen.

Omprövning

En myndighet är normalt skyldig att ompröva sina beslut under vissa i förvaltningslagen angivna förutsättningar. Beslut fattade av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen eller på delegation kan inte bli föremål för omprövning enligt 37-38 §§ förvaltningslagen. Enligt 2 § förvaltningslagen tillämpas inte omprövningsbestämmelserna på ärenden där besluten kan överklagas enligt 13 kap. KL.

Övriga delegationsbestämmelser

Förutom den delegation som anges i denna delegationsordning beslutar kommunstyrelsen för varje år om bemyndiganden och förordnanden inom kommunstyrelsens förvaltningsområde.

Tillämpningsanvisningar

1 § En delegats chef har alltid rätt att träda i delegatens ställe och fatta delegationsbeslutet. Denna rätt tillkommer även överordnad chef och sektorchef.

2 § Vid en delegats frånvaro eller annat förfall får närmaste chef fatta delegationsbeslutet eller annan som denne bestämmer.

2 § I frågor om vidaredelegation ska sektorchef jämföras med förvaltningschef. För det fall en sektorchef övertar

beslutanderätten från en delegat enligt 1 § får det beslutet vidaredelegeras.

4 § En delegat är behörig att ingå sådana rättshandlingar och undertecknad handlingar som följer i anledning av delegationsbeslutet. Det kan exempelvis avse avtal eller andra rättshandlingar.

5 § Kommunstyrelsens ordförande är behörig att ingå rättshandlingar och underteckna handlingar som följer i anledning dennes delegationsbeslut eller beslut i kommunstyrelsens presidium.

6 § Den delegat som fattat tilldelningsbeslut enligt 12 kap. 12 § LOU har behörighet att ingå sådana rättshandlingar och underteckna handlingar som följer av beslutet.

7 § Beslut fattade med stöd av delegationsordningen ska upprättas skriftligt och genast anmälas till kommunstyrelsen.

Delegatförteckning

SäkskC	Säkerhetsskyddschef
---------------	---------------------

Förkortning	Titel
AC	Avdelningschef
EC	Enhetschef
FS	Fastighetsstrateg
IKC	Inköpschef
ITC	IT- och utvecklingschef
Ju	Jurist
KA	Kommunarkivarie
KD	Kommundirektör
KomC	Kommunikationschef
KS	Kommunsekreterare
KSO	Kommunstyrelsens ordförande
ME	Mark- och exploateringsstrateg
ND	Näringslivsdirektör
PC	Planeringschef
PolSek	Politisk sekreterare
PrC	Presschef
SBU	Samhällsbyggnadsutskottet
SC	Sektorchef
SäkC	Säkerhetschef